

Улытау облысы білім басқармасының
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«Талап ауылының №14 жалпы
білім беретін мектебі» коммуналдық
мемлекеттік мекемесі



Коммунальное государственное учреждение
«Общеобразовательная школа
№14 села Талап» отдела образования города
Жезказгана управления образования
области Улытау

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

01.09.2023 ж.

№ 63-К

Үйірмелер мен факультативтік сабақтар ашу, жетекшілерін тағайындау туралы

Мектеп бойынша оқушылардың бос уақытын тиімді өткізуін ұйымдастыру, 2023
оқу жылында Талап ауылының №14 жалпы білім беретін мектебінде үйірмелер
факультативтік сабақтар ашу мақсатында **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Үйірме жетекшілері төмендегіше тағайындалсын:

1. «Әсем-ай» домбыра ансамблі – Тлемисова Д.А.
2. «Бейнелеу студиясы» - Қуатов Р.У.
3. «Дебат» – Омарова К.С.

2. Секция жетекшілері төмендегіше тағайындалсын:

1. «Футбол» - Наурызбаев Н.Е.
2. «Теннис» - Наурызбаев Н.Е.
3. «Шахмат» - Аубакиров М.М.
4. «Шашки» - Аубакиров М.М.

3. Факультативтік сабақтар мұғалімдері төмендегіше тағайындалсын:

1. «Математика және логика» - Шанкулова Г.К.
2. «Жаһандық құзыреттілік» - Абдығожин Ж.А.
3. «Жаһандық құзыреттілік» - Тулеубаев К.М.
4. «Жаһандық құзыреттілік» - Қуатов Р.У.
5. «Кәсіпкерлік және бизнес» - Тулеубаев К.М.
6. «Музыкаға қадам» - Тлемисова Д.А.
7. «Робототехника» - Серікова А.Т.

4. Үйірмелер мен факультативтік сабақтар жұмысының кестесі құрылсын, кесте
өткізілсін.

5. Факультативтік сабақтар орындалысын бақылау мектеп директорының
жөніндегі орынбасары С.У.Мунтеноваға жүктелсін.

6. Үйірме, секция жұмысының орындалысын бақылау мектеп директорының
жөніндегі орынбасарлары А.Т.Айтуарова мен Г.К.Шанкуловаға жүктелсін.

мектеп директоры

К.М.Тулеубаев

Талап ауылының №14 жалпы білім беретін мектебінің
үйірмелері, секциялар, элективті курстар өткізу кестесі
2023-2024 оқу жылы

№	Атауы	Уақыты	Сыныбы	Жауапты	Кабинет
Элективті курстар					
1	«Музыкаға қадам»	Бейсенбі 15.05-15.50	1 «А»	Тлемисова Д.А.	Музыка
2	«Робототехника»	Дүйсенбі 15.05-15.50	4 «А»	Серікова А.Т.	СТЕМ
3	«Математика және логика»	Бейсенбі 13.20-14.55	3 «А»	Шанкулова Г.Қ.	Ағылшын
4	«Жаһандық құзыреттілік»	Сәрсенбі 13.20-14.05	5 «А»	Қуатов Р.У	Химия
5	«Жаһандық құзыреттілік»	Дүйсенбі 13.20-14.05	6 «А»	Қуатов Р.У	Химия
6	«Жаһандық құзыреттілік»	Сейсенбі 13.20-14.05	7 «А»	Қуатов Р.У	Химия
7	«Жаһандық құзыреттілік»	Жұма 13.20-14.05	8 «А»	Абдығожин Ж.А.	Қазақ тілі
8	«Жаһандық құзыреттілік»	Жұма 17.05-17.50	9 «А»	Абдығожин Ж.А.	Қазақ тілі
9	«Жаһандық құзыреттілік»	Сейсенбі 17.05-17.50	11 «А»	Абдығожин Ж.А.	Қазақ тілі
10	«Жаһандық құзыреттілік»	Сейсенбі 16.05-16.50	7/8 «Б»	Қуатов Р.У	Химия
11	«Кәсіпкерлік және бизнес»	Бейсенбі 16.05-16.50	11 «А»	Тұлеубаев К.Т.	Химия
Үйірмелер					
1	«Әсем-ай домбыры»	Дүйсенбі сағат 10.30-11.15	2 «А»	Тлемисова Д.А.	Музыка
2	«Бейнелеу студиясы»	Бейсенбі 10.00-10.45	2 «А»	Қуатов Р.У	Бастауыш
3	«Дебат»	Сейсенбі 16.00-16.45	7/8/9 «А»	Омарова К.С.	Қазақ тілі
Секциялар					
1	«Футбол»	Сейсенбі 10.00-10.45	5 «А»	Наурызбай Н.Е.	Спортзал
2	«Теннис»	Сәрсенбі 10.00-10.45	7/8 «А», 8 «Б»	Наурызбай Н.Е.	Спортзал
3	«Шахмат»	Сәрсенбі 11.00-11.45	6/7/11 «А»	Аубакиров М.М	Спортзал
4	«Шашки»	Сейсенбі 15.00-15.45	3/4 А	Аубакиров М.М	Спортзал

«Келісілді»

«Талап ауылының №14 ЖББМ»
директорының тәрбие-ісі жөніндегі
орынбасары Айтуарова А.Т. 

«29» 08 2023/24 ж.

«Бекітемін»

Ұлытау облысы білім басқармасы
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«Талап ауылының №14 ЖББМ»
КММ-нің директоры
К.М.Тулеубаев 

«31» 08 2023/24 ж.

«Әсем-ай» домбыра үйрену үйірмесінің
күнтізбелік жоспары

Мұғалім: Тлемисова Д.А.
Сыныбы: 2 «А»
Аптасына 1 сағат
Жылдық саны: 34

Авторы:

«Талап ауылының №14 ЖББ» КММ музыка пәні мұғалімі Тлемисова Д.А.

« _____ » _____ 2023 ж.

Пікір жазушылар:

Әдіс бірлестік жетекшісі : _____ Ташпенбетова Г.А.

«Талап ауылының №14 жалпы білім беретін мектебі» КММ
Әдістемелік Кеңесі ұсынды.

Хаттама № _____ « _____ » _____ 2023 ж.

Хатшы: _____

«Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ директордың тәрбие ісі жөніндегі

орынбасары: _____ Айтуарова А.Т.

Пікір

2Пікір 3-ші сыныпқа арналған «Әсем-ай» домбыра үйрену үйірмесінің бағдарламасы.

Білім беру мекемесі: «Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ

Авторы: Тлемисова Дина амантаевна

Тақырыбы: «Әсем-ай» домбыра үйрену үйірмесінің бағдарламасы

Өзектілігі:

Бүгінгі заман талабы-еліміздегі болып жатқан саяси экономикалық, ғылыми-техникалық, мәдени өзгерімдерге байланысты жас өспірімдердің тәрбиесіне жаңа тұрғыда қарауды талап етіп отыр. Өскелең ұрпаққа тәрбие беруде, бала бойына рухани байлықты дамытудың аса маңызды саласы-өнер. Соның ішінде өте кең, сан ұғымды қамтитын-музыка өнері.

Музыка адамзаттың рухани азығы, жан серігі, тілмен айтқызып жеткізе алмайтын ұшқыр қияль нәзік сезімі. Музыка өзінің көркемдігі және нәзіктігімен адам жанын баурап, олардың ақыл-ой, сана-сезімінің кеңейіп, жақсы мінез-құлықтарының қалыптасуына әсерін тигізеді.

Қазіргі таңда баланың өмірден өз орнын табуына, өз бойындағы табиғи дарыны мен қабілетінің ашыла тусуіне әсерін тигізбек

Жанашылдық деңгейі:

Мұғалімнің көмегісіз әр түрлі шығармашылық іс-әрекеттерде өз бетінше сандық тәсілге сүйене отырып домбыра аспабында ойнай алады. Өз уақытын тиімді пайдалана алады.

Ғылымилығы: Нота сауатынсыз жеңіл әрі тиімді сандық тәсіл.

Жұмыс жүйесінің дұрыстығымен негізделу деңгейі: Жеке тұлғаның болашақта заман талабына сай өмірге өз бетінше икемделуіне бағыттау

Практикалық маңыздылығы:

байқау-сайыстар арқылы оқушылардың шығармашылық белсенділігін арттыру

Жұмыстың қорытынды және аралық нәтижесін ұсыну түрі мен тәсілдері: топтық сабақтар, концерт, зачет, байқау, сайыстар, шығармашылық кеш

Безендіруге қойылатын талаптар сәйкестігі:

аспаптардың болуы, дайындыққа қолайлы бөлме, интернет желісі, әдебиеттер, тақта

Қолдануға байланысты ұсыныстар:

Жалпы білім беретін мектептің 2 «А» сыныбына ұсынылған

Сараптау тобының мүшелері:

«Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ директорының оқу-ісі жөніндегі

орынбасары : Айтуарова А.Т. _____

ӘБ жетекшісі: Ташпенбетова Г.А. _____

Алғы сөз

Бүгінгі заман талабы-еліміздегі болып жатқан саяси экономикалық, ғылыми-техникалық, мәдени өзгерімдерге байланысты жас өспірімдердің тәрбиесіне жаңа тұрғыда қарауды талап етіп отыр. Өскелең ұрпаққа тәрбие беруде, бала бойына рухани байлықты дамытудың аса маңызды саласы-өнер. Соның ішінде өте кең, сан ұтымды қамтитын-музыка өнері.

Музыка адамзаттың рухани азығы, жан серігі, тілмен айтқызып жеткізе алмайтын ұшқыр қиял нәзік сезімі. Музыка өзінің көркемдігі және нәзіктігімен адам жанын баурап, олардың ақыл-ой, сана-сезімінің кеңейіп, жақсы мінез-құлықтарының қалыптасуына әсерін тигізеді.

Қазіргі таңда баланың өмірден өз орнын табуына, өз бойындағы табиғи дарыны мен қабілетінің ашыла тусуіне көмектесудің қажеттілігі арта түсуде.

Осыған орай баланың эстетикалық рухани байлығын кеңейтіп, рухани сұранысын қанағаттандыратын, әртүрлі шығармашылық іс-әрекеттерде өзін-өзі көрсете білуіне ықпал етуде, бос уақытын тиімді өткізудің ролі ерекше.

Бос уақытында өзінің таңдауы бойынша ішкі жан дүниесі қалап тұрған істермен айналысуы, оны қызығушылығын айқындап, түзу тәрбие алуына және келешекте қоғамдағы орнын табуына әсері тигізбек.

Олай болса, жастарымыздың қазіргі заман талабына сай сұраныстарын қамтамасыз ету үшін белгілі бір мақсатпен жұмыс жасайтын түрлі үйірмелердің болуы ауадай қажет. ондай ошақтардың оқушыға берері көп. Қазіргі таңда сұранысқа ие сондай үйірмелердің бірі - ол - домбыра үйірмесі.

Домбыра - халықтың сүйіктісіне айналған екі ішекті шертін тартатын аспап, және ол қазақпен кіндіктес ұлыстардың бәріне ортақ. Домбыраның шаңағы ағаштан жасалады. Ішегі ертеректе қойдың немесе ешкінің ішегінен, қазіргі кезде лескадан жасалады. Көне қала Хорезмге жүргізілген археологиялық қазба жұмыстарының нәтижесінде екі ішекті музыкалы аспап тартып отырған орындаушының кескін суреті табылған. Бүгінгі домбыраның ата тегіне балаңатын көне аспап көшпелі Сая тайпаларының арасында кең тараған. Қазақстан аумағында формасы мен құрылымына қарай ерекшеленетін батыстық және шығыстық деп бөлінетін негізгі екі түрі бар. Батыстық домбыраның шаңағы домалақ көлемді, 12-14 пернеден тұратын болып, желселі шығыстық домбыраның шаңағы жалпақ, бұғыштылау, ұстары қысқа және жуан, бестен тоғызға дейін пернелі болып келеді. Сол сияқты Шығыс Қазақстанда үш ішекті домбыра да кездеседі. Домбыра әмбебап музыкалы аспап, халықтан шыққан домбырашы-күйшілердің мына жетер күйлер шығарған. Домбыра халық тұрмысында кең таралған, жыршы-жыраулардың, ақын, әнші-композиторлардың, сәл-серілердің ажырамас аспабына айналған.

Домбыра үні өзіне тән дыбыстық бояуымен, алуан түрлі желіс-қағыстарымен қатар, өте көркем образдық әлемімен де айқындалып, қазақ халқының тарихи дүниетанымы мен психологиялық ерекшеліктерімен тығыз байланысып жатады. Домбыра үйренуде тек күй тарту немесе оны ән әуеніне қосу ғана емес, сондай-ақ домбырада пьеса орындаушылық өнері кеңінен орын алған. Соған байланысты мұнда оның ойнау ерекшеліктері, өзіндік түрлі әдіс-тәсілдері ойға қоныс алатын нақтылы түрде өріктелген. Осы орайда оқушының домбыра тарту менгеруі белгілі бір жүйемен баспалдақты түрде - алғашқы қағыстар, перне басу, әр түрлі дыбыс шығару әдіс-тәсілдерін, жеңіл ән, әуендерін үйренуден бастап одан әрі халық күй-өнері мен композиторлар күйлерін үйренеді.

«Қолына домбыра ұстаған балаға имандылық пен дарындылықтың жылуы лар қатыгездіктен аулақ болады», - деген нақыл сөзде үлкен шындық жатыр. Өйткені домбыра-ұл рухани, адамгершілік мектебі, баға жетпес эстетикалық өмір оқулығы.

Мақсаты:

Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын оқушы бойына дарыта отырып домбыра аспабында ойнауды меңгерту.

Міндеті:

- Домбыраның шығу тарихы, мәдениеті мен ерекшелігі жайлы білім беру
- Қазақ халқының ұлы күйшілері мен сал серілердің өнерлерімен таныстыру.
- Ұлттық дәстүр мен салт-сана тағылымын жас жеткіншек бойына дарытып,оның жан-жүйесін ояту, өнерге деген ынтасын арттыру.
- Оқушыларға домбыра аспабын ойнау шеберлігін кәсіби дұрыс меңгерту.
- Сахнаға шығу, өзін-өзі ұстау мәдениетін үйрету.
- Халқына деген құрмет және мәдени мұраларын қастерлеуге тәрбиелеу.

Бағдарламаның іске асыру шарттары:

- Сабақ жүргізетін оқу кабинетінің болуы.Айнамен жұмыс жасау.
- Қажетті құжаттардың болуы (техника қауіпсіздігі жөнінде айту)
- Кабинеттің жабдықталуын қадағалау
- Балалардың жас ерекшеліктерін қадағалау
- Қажетті техникалық құралдарын пайдалану (үнтаспа, күйтабақ, бейне таспалар)
- Балалардың ой-өрісін дамыту мақсатында театр, мұражай, кинотеатрларға саяхат жасау

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Домбыра үйрену» кітабы авторы : Айтқали Жайымов.Сәрсенбай Бүркітов Біләл Ысқақов . Алматы «Өнер» баспасы 1992 жыл.
2. «Домбыра сазы» кітабыавторы:Мерғалиев Т.
3. Дина Нұрпейісованың «Әсемқоңыр» кітабы.
4. Күйлержинағынкұрастырған:ҚаршығаАхмедияров пен ҒалымАхмедияров Алматы «Өлкебаспасы» 2002 жыл.
5. «Бабаңнансаған не қалған» құрастырған: ҚайымҚанат Алматы «Балауса» баспасы 2002 ж
6. «Әисалып,күйтартайықтермелетіп,домбыраүйренейік» авторы: Өтеген Спанов Алматы «Әуен» баспасы. 1992 жыл

Күтілетін нәтиже:

- Оқушы домбыра аспабында ойнай алады.
- Өз бетінше домбыра аспабында әндер мен балалар шығармаларын ойнап,тере алады
- Эмоциялық сезімі, мәдени құндылықтары артады.
- Оқушы тазалыққа, ұқыптылыққа сонымен қатар бос уақытын тиімді өткізе білуге үйренеді
- мәдениетті,рухани ойлау дәрежесі биік, шығармашыл,қоршаған ортаға икемді тұлға болып қалыптасады.

«Әсем-ай» домбыра үйрену үйірмесінің күнтізбелік жоспары.

№	Мерзімі	Тақырыбы	Мақсаты	Күні
1	Қыркүйек	Өткенді қайталау Халық әні «Гүлдерайым», «Еркем-ай» II түрі Халық күйі «Қоңыр»	Оқушылардың өткен жылда алған білімдерін тиянақтау. «Еркем-ай», «Гүлдерайым» әндерін екі дауыста орындап үйрену Күй «Қоңыр» тыңдау Мазмұнын әңгімелеу Орындап үйрену	1 1 1 2
2	Қазан	Халық күйі «Қоңыр» Халық әні «Қоғалы-ай» <i>Қосымша «Әке туралы ой»</i>	Шартты белгілер және оның түсіндірмелері.	2 1 1 3
3	Қараша	Күй «Айжан қыз» -үйрену «Қазақ осы» <i>Қосымша «Шындық туралы толғау»</i>	Күй «Айжан қыз» -үйрену «Қазақ осы» әнін тыңдау, Орындап үйрену	
4	Желтоқсан	Күй «Айжан қыз» «Қазақ осы» <i>Қосымша «Адай»</i>	Шығармалардың мазмұнын түсініп орындауға баулу	
5	Қантар	Күй «Балбұлақ» Ән «Тобылғы сай» <i>Қосымша «Қазақ қызы»</i>	Күй «Балбұлақ» -үйрену Ән «Тобылғы сай» Саусақтардың перие бойына дұрыс орналасуы.	
6	Ақпан	Күй «Балбұлақ» Ән «Тобылғы сай» Күй «Ерке сылқым» Орыс.хал.әні «Светит месяц»	Күй «Балбұлақ» -үйренуді жалғастыру «Ерке сылқым»-үйрену Өзін-өзі сүйемелдей отырып өзін,өзгені тыңдай отырып орындауға машықтану	
7	Наурыз	 <i>Қосымша «Шаттық»</i>		
8	Сәуір	Күй «Ерке сылқым» Орыс.хал.әні «Светит месяц» Ноғай халық әні «Домбыра» <i>Қосымша «Песня о ломбре»</i>	«Ерке сылқым» күйін үйренуді жалғастыру Ән «Домбыра» -тыңдау, үйрену Шығармалардың мазмұнын түсініп орындау	
9	мамыр	Өткенді қайталау, Концерттік бағдарлама.	Өздігімен үй тапсырмасын орындау.	

«Келісілді»

Ұлытау облысы білім басқармасының
«Жезқазған қаласы білім бөлімі»
ММ басшысы

Ж.Т.Альмағанбетов
«31» «08» 2023 ж.



«Бекітілді»

Ұлытау облысы білім басқармасының
«Жезқазған қаласы білім бөлімінің»
«Талап ауылының №14 ЖББМ»

ММ директоры
К.М.Тұлеубаев
«31» «08» 2023ж.



Бейнелеу студиясы
үйірмесінің бағдарламасы

Жезқазған -2023ж

Авторы:

«Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ

Көркем еңбек пәнінің мұғалімі Куатов Р.У. 

« 30 » 08 2023 ж

Пікір жазушылар:

1. Мунтенова С.У.

Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары

2. Айтуарова А.Т.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, педагог-эксперт

Аты-жөні, лауазымы:

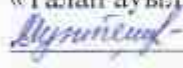
«Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ әдістемелік Кеңесі ұсынды

Хаттама № 1 « 31 » 08 2023 ж.

Хатшы Саткенова А.К. 

(аты-жөні)

«Талап ауылының №14 ЖББМ» КММ директорының орынбасары

Мунтенова С.У. 

(аты-жөні)

Қалалық expertтік топтың хаттамасы негізінде

Хаттама № 2 « 31 » 08 2023 ж

Хатшы Қадырлы Р.М. Черисова

(аты-жөні)

Әдістемелік кабинеттің меңгерушісі М.М. Сәйтбеков М.М. Сәйтбеков

(аты-жөні, қолы)

Pikir

2-ші сыныпқа арналған "Бейнесу суреті" бағдарламасы берілді (оқу бағдарламасы)

Авторы: Курочкин Р.Г.

Тақырыбы: "Бейнекез студиясы" бағдарламасы

Өзектілігі: Бұйратықпен алғашқы мен формасы сұрып кінтес мен талас кінтесінің жерінімен жердінің бағынымен бағындырылған сұрып өз бағымен жерінімен жердінің кінтесінің

Ғылыми - әдістемелік деңгейі: Құранның ертеңгі әсерін бағарлау
сөздің мағыналарын анықтау

Жаңашылдык дәрәжәсі: Бүгін үч жаша өскү өткөзүлгөн
аккан, өскөн жана өскү өткөн өткөн өткөн

Ғылымилығы: Бүгінгі таңдағы мәдениет, мәдениеттің әлеуметтік

[illegible]

Жұмыстың қорытындысы және аралық нәтижесін ұсыну аптобация түрі мен тәсілдері сипат, бағалау және ұсыныстар, бағалау
жұмыстары

Безендіруге қойылатын талаптар сәйкестігі

Қолдану жөніндегі ұсыныстар: Менен айтпағым

Пікір жазушылар :

(аты-жөнi , лауазымы)

Жабуука эке деме кыныгыруу эде бираагы жеткенде
(аты-жөні ,лауазымы)

Наурызбаев. Н.Е. 

ТҮСІНІК ХАТ

Курсты оқытуда теориялық білім беру «Графика» «Сәулет өнері», «Табиғат көрінісін бейнелеуде», «Ұлттық киімдермен» таныстырудың маңызы зор. Нақтылы бейнелеуге жаттықтыру ісімен тығыз байланыста жүргізіледі. Бейнелеу өнерінде қолданылатын термин сөздерді өз кезегінде түсіндіріп отыру қажет.

Көркем шындықты қабылдау бөлімінде туған өлкенің өнерін игеруге аса мән беріледі.

МАҚСАТЫ:

курстық бағдарлама бойынша оқушыларға көркемдік білім беру; олардың өнерге деген қабілетін арттыруда, оларға сауатты сурет салуды меңгерту;

МІНДЕТТЕРІ:

- қазақ халқының өнер туындыларымен таныстыру;
- оқушылардың ойын, қиялын кеңейтуге көркемөнерге деген ынта-жігерін арттыру;
- бейнелеудің әдіс- тәсілдерін игеру, үйрету, дағдыландыру;

Бұл бағдарлама ата-ана және оқушының сұранысы бойынша жас ерекшелігін ескере отырып 2- сынып оқушысына жасалған. Аптасына 1 рет сабақ негізінде жүргізіледі, және жылдық уақыт мөлшері- 34 сағатты құрайды. Бұл бағдарламаны құру барысында оқушылардың өнер туындыларын түсіне алатын қабілеттерін дамытуда күрделенген тақырыптар алдым. Мектеп бағдарламасынан тысқары, күрделенген, кеңейтілген тақырыптар алынды. Сонымен бірге талғампаздықты, үйреншікті нәрселерден сұлулықты таба білу қабілетіне ие болу, көргенін есте ұстау және қиялдау қабілеті дамып, шығармашылықпен ойлап талдауға, білгенін жинақтауға үйренеді.

Бағдарлама оқушының 2-сыныпта игерген білім жүйесін, практикалық бейнелеу және өнерді қабылдау жұмыстары арқылы жүйелі түрде жалғастыруға, тиянақты бекітуге құрылды.

Ұсынылып отырған бағдарламаның мазмұны, қазірге кезеңде республикалық қазақ мектептерінде оқу-тәрбие жұмыстарына қойылып отырған негізгі мақсат-міндеттермен, талаптарымен ұштастырыла жасалған. Бейнелеу өнері жалпы білім беретін мектепте оқушының әсемдік талғамын, көркемдік іскерлік және ісмерлік қабілетін дамыту арқылы, оларға имандылық, ізгілік-эстетикалық, көркемдік тәрбие береді.

Оқушы заттың пропорциясын, ондағы дақтарарақатынасын іздестіре алуы, негүрлым әсерлі бояу шешімдерін таба білуді үйренеді. Әрбір дара тұлға, көркем іс- әрекеттердің түрлеріне бейімдеп қоршаған орта мен табиғаттағы түрлі-түстер мен формаларды танып, қабылдау қабілеттері қалыптасады. Оқушының қоршаған өмір шындығы, заттар пішіні, құрылысы, табиғат дүниесінің құбылыстары, адамдар мен жануарлар өмірінің ерекшеліктері, туған жер сұлулығы туралы түсініктерін қалыптастыруға және олардың бейнелеу өнері саласындағы алғашқы көркемдік таным өрісін, білім шеңберін кеңейте отырып, бейнелеу жұмыстарының әдіс-тәсілдерін жүйелі түрде игеруін қамтамасыз етуге құрылған.

Бейнелеу өнері сабағында оқушының практикалық білімі мен көркемдікті түсінуін үйлесімді ұштастыра білу, олардың шындық пен өнердегі байқағыштығын, шығармашылық ынтасын, өнерге деген қызығушылығын арттырады. Қоршаған шындық объектілерін көркем бейнелеу әдістері мен тәсілдерін меңгеру, белсенді шығармашылық жұмыс оқушыларды сәбкеке баулиды және табиғат сұлулығын қорғай білуге тәрбиелейді.

Оқу курсының мақсаттары:

Мен бұл бағдарламаны құрғандағы мақсатым;- жас суретшінің дұрыс жолмен дамуына алғашқы түрткі жасау, көркем шығармашылықтың түрлі салаларында шеберлікті, жұмыс істеу техникасын бастапқы меңгеру үшін мүмкіндігінше жан-жақты материал бере отырып, оқушының өнерге деген құштарлығын арттыру.

- Өзімізді қоршаған дүниені танып білудің, шығармашылық толғақнысты және әсемдікті түсіну қабілетін дамыту.
- Бейнелеу өнеріне деген қызығушылығын ояту арқылы өзін-өзі дамытатын шығармашыл тұлға қалыптастыру.
- Қылқалам, акварель бояумен айналыса отырып оқушының практикалық дағдыларын меңгертпін қана қоймай, шығармашылық ойларын жүзеге асыру.

- Өнерге деген қызығушылығын арттырып, эстетикалық танымын қалыптастыру, дамыту.

Міндеттері:

- Сурет салу барысында оқушылардың байқағыштық әдістерін қалыптас
- Үйлесімдік шешім табуға баулу, олардың бейіндік ойлау қабілеті мен талғампаздық дағдысын жетілдіру.
- Адамгершіліктің ізгі қасиеттерін сіңіруге көмектесу, өнерге деген қызығушылығын ояту, шығармашылық ойлау қабілетін арттыру.
- Бейнелеу өнерінің түрлері, жанрлары және мәнерлік «тілінің» ерекшеліктері туралы түсінікті тереңдете дамыту.
- Композициялық тұтастық. Табиғат әлеміндегі және бейнелеу өнеріндегі түстері. Түстер үйлесімі, колорит.
- Табиғат дүниесінің құбылыстарын эстетикалық қабылдау (объектілердің кеңістікте орналасуы, заттар пішіні мен бояу түстері, жыл мезгілдерінің өзгерісі, өсімдіктер, жан-жануарлар дүниесі).
- Адам өмірі және оған қажетті заттар мен мүліктер (пішінін, атқаратын міндетін, адам өміріндегі орнын байқап талдай білу және бейнелеу).
- Бейнелеу өнеріне тән терминдер мен түсініктерді, атауларды ұғыну

Пәнді меңгеру деңгейіне қойылатын талаптар:

Міндетті деңгей:

- Бірнеше көрнекті өнер шеберлерінің аты-жөнін, олардың атақты еңбектерін білу;
- Бейнелеу өнерінің жанрларының көркемдік бейнелі тілін, көркем образдарының жасалу жолдарын;
- Екі-үш халық өнері орталықтарының атын, орнын және шығаратын өнімдерінің сипатын білу;
- Табиғат сұлулығын көре білу, сонымен бірге өз көргендерін, алған әсерлерін ауызша айта және суреттей, бейнелей білуі;
- Бейнелеу өнері шығармаларының образдық мазмұнын ашуға (ауызша) қажетті түсініктемелер мен терминдерді дұрыс пайдалана білуі және мәнерлі сөз тіркестерін тандай білуге;

Мүмкіндік деңгей:

- Шығармашылық жағынан өз қабілетін көрсете білу;
- Кез-келген тақырыпта ойын қағаз бетіне түсіре білу;
- Баяу түрлерін ұқыпты қолдана білу;
- Екі-үш халық өнері орталықтарының атын, орнын және шығаратын өнімдерінің сипатын білу;

- Оқушы өз алдына мақсат қоя алады;
- Сыныпта, басқа ортада өзін дұрыс ұстап белсенділік таныта алады;
- Басқалардың пікірімен санаса алады;

Нәтижені бағалайтын құралдар:

- Оқушының жұмыстарын жинақтау, көрме ұйымдастыру, аудандық, облыстық байқауларға жіберу;

Курс бойынша оқу материалының тақырыптық бөлінуі
(Барлығы 34 сағат, аптасына 1 сағат)

№	Мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
1	Талапкер суретші және шығармашылық	5	
2	Қағаз пластикасы	5	
3	Плакат өнері	4	
4	Шрифт	4	
5	Қабырға газеті	3	
6	Декорациялық –көркем өнері	4	
7	Мүсіндеу өнері	2	
8	Тұзды қамырмен мүсін жасау	2	
9	Шығармашылық жұмыс әзірлеу	2	
10	Шығармашылық жұмысты қорғау	2	
11	Қортындылау	1	

Оқу курсының тақырыптарының мазмұны.

Талапкер суретші және шығармашылық бөлімінде оқушыға болашақ мамандықты тандауына ықпал ете отырып, ішкі эстетикалық қажетсізуді қанағаттандыру шығармашылық жағынан өз қабілетін көрсете білуге үйретемін. Бұл бөлімде гравирлердің жаңа әдіс-тәсілімен, монотипия, матриц өнерлерімен танысамын.Қағаз пластикасы бөлімінде оқушылардың қағаздан жасалған «мүсіндері» әрине нақты аумақты бере алмайды.Оқушы аумақтық әсерін туғызуда жылтыр қағазды түрліше кесілген,бүгілген немесе ойып кесілген қиындыларын үйлестірумен, түрлі силуэттерді, көлеңкелі театр кейіпкерлерін алдынан, қырынан тағы басқа қиыстырумен қол жеткізеді.Плакатшылардың алдында тұрған міндетті талап:-Әрқашан жаңа,бірегей, ұтымды,көрермендердің көңілін аударатындай болуы керек.

Шрифт бөлімінде оқушы шрифттік композиция жасау жұмысына кірісе отырып ең алдымен бір немесе бірнеше шрифтерді іріктеп алып мәтінге сәйкес табу керек. Бұл жағдайда біріншіден,текстің идеялық бағыты, екіншіден оның нақты мазмұны мен атқаратын қызметі, үшіншіден композициялық элементтер -қағазформаты, сөйлеу жолының көлемі, әріп пен фонның қажетті түр-түсі айқындаушы факторлар болып табылады.

Қабырға газеті бөлімінде көркемдеуші, суретші, шрифтердің графикаларын еркін игеріп пропорцияны тепе-теңдікті түстер үйлесімін және басқа көркем бейнелей құралдарын жақсы сезіне білуге үйренеді. Үйірме мүшелері қоғамдық немесе

мәдени шараларға қатысып отырады. Белгілі бір тақырыпта карикатура сал немесе мәдени шараларға қатысып отырады. Белгілі бір тақырыпта карикатура салып үйренеді.

Декорациялық көркемдеу өнері бөлімінде оқушы өз алдына қойған мақсат жете ойлап, соған орай өз композицияларын жасаулары тиіс. Стенділерде безендіргенде, көрмеде композициялық идеялық және көркемдік жағынан құрылуы көрме экспонаттарымен оларға түсінік беретін материалдарды тер ойластырып орналастыру керек. Стендіге қойылған барлық материалдар біртұтас, бірегей композицияға құрылып, стенді тақырыбын көркемдік құраарқылы ашатындай болуы қажет.

Мүсіндеу өнері бөлімінде аумақтық формалармен жұмыс істеу туралы оқу табиғатпен серіктесе отырып, таңданарлық және ғажайып нәрселерді дүниеге әкелуді үйренеді. Яғни тамырлардан, бұтақшалардан жасалатын мүсіндік этуындайды. Мұнда папье-машье, жануарлар мүсіні, табиғи заттардан мүсін құрастыруды үйренеді.

Қорыта келгенде практика жүзінде жүргізілген сабақ барысында оқушылар меңгеретін дағдылары артады. Бейнелеу өнеріне деген қызығушылығы, эстетикалықталғамы, интеллектуалды белсенділігі жоғары жеке тұлға қалыптасады.

Пәнаралық байланыс

Бейнелеуді оқушылар басқа пәндерде де қолданады. Мысалы, технология сабағында нәрсені жасау үшін суретті қолданады. Биология сабағында ағзалардың, сызуда тегікбөлшектердің техникалық, физика сабағында әр түрлі тізбектердің суретін салады.

1. Бейнелеу және технология. Оқушылар бұйым жасамастан бұрын алдымен жобалық суретін салады. Сурет бойынша бұйымды жасау бейнелеу және технология пәндерінің байланысын аңғартады.
2. Бейнелеу өнері және сызу. Екі пән мазмұны жағынан әр түрлі. Бірақ сызу пәнімен бейнелеу өнері пәні бірдей міндеттерді қарастырады. Сызу сабағында оқушылар нәрселердің сызбасын оның кеңістіктегі кескінін сүйене отырып орындайды. Бейнелеу өнері сабағында нәрселерді әр қиырынан бейнелеу жиі кездеседі. Осыдан кеңістіктегі заттарды көз алдына елестете бейнелеудің маңызы зор.
3. Бейнелеу өнері және физика. Оқушылар мектепте ғылыми білімнің негізін физика сабағында алады. Физика сабағында оқушылар механизмдер мен машиналардың, автоматтандырылған құралдардың құрылысы мен қозғалысын оқып танысса, бейнелеу арқылы олардың жобасын орындайды.
4. Бейнелеу өнері мен география. География сабағында оқушылар көптеген географиялық жұмыстар орындайды. Оған схемалық суреттер жатады. Мысалы оқушылар мер қыртыстарының суретін салып қажетті мәлімет алады.

Оқушыларға ұсынылатын ізденіс жұмыстары.

- Бағдарламада жазықтықты бейнелеу жұмысы барлық оқу проблемаларына қатысты.

- Бейненің көрінісін тепе-теңдігін сезіне білу. Бейнеленген объектілердің суреттегі өзара қатынасын, жарық пен бояу түстері гаммасын, сюжеттің мазмұнын түсіну, іздену.
- Адам бейнесінің түр-тұлғасын, мінез-құлқын, жас ерекшелігін суретте көрсете білуәдісін меңгеру, іздену.
- Сәндік қолданбалы өнер туындыларының жасалу жолдарымен және композициялық ерекшеліктерімен танысу.

Оқушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар:

Білу

- сызықтық және ауадағы көрініс заңдылықтарын
- графикалық материалдарды қолдана білу;
- акварель мен гуашькескіндемесі техникасын;

Сипаттау:

- қиял элементтері бар композиция тудыра отырып қағаз бетіне сипаттау;
- өмір шындығын шығармашылық ой елігінен өткізе отырып сипаттау;
- табиғаттағы кеңістікте өзара байланысты талдау тәсілдерін сипаттау;

Айыра білу:

- жарық мен көлеңкенің түрлі түстерге әсерін айыра білу;
- шығармадағы басты және қосалқы нәрсені ажырата, айыра білу;
- бейнелеу өнеріндегі жанрларды айыра білу;

Түсіндіру:

- өнер шығармаларын талдай және түсіндіре алуды;
- натурадағы зат пішінінің ерекшеліктерін көрсете және түсіндіре алуды;

Қолдана білу:

- халық өнері мотивін берілген тапсырмалар бойынша әшекейлеу;
- эскиз жасау жұмыстарын орындай, қолдана білу;

Анықтай білу:

- жазықтықтардың ішкі құрлымын анықтай алуды;
- перспективалық ара-қашықтықтарды анықтай білу;

Оқушылардың білімдері мен біліктерін бағалау

Курста оқушылардың білімдері мен біліктері әр тараудың соңында бағаланады. Оқушылардың әр жұмыстарына нақты 5 немесе 4 деген баға қойылмайды. Әр тарауды оқып бітіргеннен кейін олардың жұмыстарынан көрме ұйымдастырылып бағаланады.

Практикалық сабақтар

Курс оқушыларға бейнелеудің әр түрлі әдіс-тәсілдерін меңгертуді, дағдыларын дамытуды, сонымен қатар көркемдік бейне жасаудың көп қырлы мүмкіндіктерін көрсетуді мақсат етеді. Бағдарлама көркем бейнелеудің барлық оқу мәселелерінегізінде құрылды.

Бейнеленген жұмыс әдемі шығуы үшін және практикалық жұмыс барысында қателер жібермес үшін мыналарды есте сақтау керек:

Олар:

- бейіндік композициялық құрлымы;
- заттар пішіні, пропорциясы, құрылысы;
- кеңістік туралы ұғым;
- бояулар мен бояу түстері;

Бағдарламадағы практикалық жұмыстар графика, кескіндеме, мүсін, сәндік қолданбалы жұмыстар сияқты сабақ түрлері арқылы жүзеге асырылады. Курс осы аталған оқу мәселелерінің барлығын қамтиды. Мұнда заттың өзін қарап сурет салуға, табиғат пен өмірдегі көргендерін жатқа немесе елестету арқылы бейнелеуге, бейнелеудің дәстүрлі емес тәсілдерімен сурет салуға бағытталған мүмкіндіктер қалыптастырылған. Оқу бағдарламасындағы кейбір тақырыптарды бір сағатта бейнелеу мүмкін емес, сондықтан бір тақырыпты бірнеше сабақ өткізіп жоспарланды. Бағдарламада кескіндеме өнерінің натюрморт, пейзаж, портрет, анималистік, ертегі жанрларында және әр түрлі тақырыпта суреттер салу қарастырылады.

Бағдарлама мазмұны тек сабақ барысында сыныпта меңгерілуі тиіс. Үйге алдағы сабаққа қажетті көмекші материалдар дайындауды, белгілі бір құбылысты бақылауды тапсыру немесе өткен сабақ тақырыбына байланысты оқушының кейбір оқу проблемаларын өз бетінше толық меңгеруіне көмек жасайтын тапсырмалар беремін.

Пән бойынша оқу-әдістемелік кешенінің тізімі

1. Галян Г.В. Веселые уроки волшебника карандаша;
2. Я рисую цветы и пейзаж.-Ростов на Дону: ООО « Удача»
3. Журнал. Искусство рисования и живописи.Москва: ЗАО
4. Е.В. Ермилова, С.В.Попкова, С.С.Козина. Жалпы білім беретін мектептің 2- сыныбына арналған оқулық. Алматы «Мектеп» 2022.

Мұғалімге арналған әдебиеттер тізімі

- 1.Рожкова Е.Е. и Макоед Л.Л.
Р63 Изобразительное искусство.2 класс. М. «Просвещение, 1968
- 2.Ципанов А.С.Щ84 Юным любителям кимти и зезца; Книга для учащихся ст. Классов.-
2-е изд. и перераб.-М: Просвещение, 1981-419-6 с.ил.
3. Шипакалова Т.Я.Щ 83 Изобразительное искусство во 2классе: Пособие для учителей.-
М: Просвещение,1984-207с.ил
- 4.Республикалық ғылыми әдістемелік журнал
Бейнелеу өнері және сызу мектепте және ЖОО-да оқыту
- 5.В.В.Алексеева
Что такое искусство? Москва «Советский художник» 1991
- 6.Республикалық ғылыми әдістемелік журнал
Бейнелеу өнері және музыка,сызу мектепте коллқджде және ЖОО-да оқыту

Согласовано
Заместитель директора
по воспитательной части
Шанкулова Г.К.
«29» 08 2023 г



Утверждаю
директор КГУ ОШ №14 с.Талап
отдел образования г.Жезказган
управление образования област
Улытау Тулесбаев К.М.
«29» 08 2023 г

План работы спортивной секций
(Настольный теннис)
Класс 7/8 «А», 8 «Б»

Цели и задачи секций настольный теннис

Программа по настольному теннису предназначена для спортивных секций общеобразовательных учреждений. Данная программа является программой дополнительного образования, предназначенной для внеурочной формы дополнительных занятий по физическому воспитанию общеобразовательных учреждений.

В процессе изучения у учащихся формируется потребность в систематических занятиях физическими упражнениями. Учащиеся приобщаются к здоровому образу жизни, приобретают привычку заниматься физическим трудом, умственная нагрузка компенсируется у них физической. Занятия настольным теннисом дисциплинируют, воспитывают чувство коллективизма, волю, целеустремленность, способствуют поддержке при изучении общеобразовательных предметов, так как укрепляют здоровье. Благодаря спортивной направленности программы, учащиеся, успешно освоившие программу, смогут участвовать в школьных, районных и окружных соревнованиях по настольному теннису. Благодаря этому учащиеся смогут более плодотворно учиться, меньше болеть.

Цели и задачи

Игра в настольный теннис направлена на всестороннее физическое развитие и способствуют совершенствованию многих необходимых в жизни двигательных и морально-волевых качеств.

Цель программы - углубленное изучение спортивной игры настольный теннис.

Основными задачами программы являются:

- Укрепление здоровья;
- Содействие правильному физическому развитию;
- Приобретение необходимых теоретических знаний;
- Овладение основными приемами техники и тактики;
- Воспитание воли, смелости, настойчивости, дисциплинированности, коллективизма, чувства дружбы;
- Привитие учащимся организаторских навыков;
- Повышение специальной, физической, тактической подготовки учащихся по настольному теннису;
- Подготовка учащихся к районным и окружным соревнованиям;

Отличительной особенностью данной дополнительной образовательной программы от уже существующих образовательных программ является:

- развитие у детей координации движений;
- выработка легкости, и непринужденности движений.

Возраст детей, участвующих в реализации данной дополнительной образовательной программы – 8-16 лет

Дополнительная образовательная программа по настольному теннису рассчитана на 1 год.

Содержание программы.

Материал программы дается в трех разделах:

- основы знаний;
- общая и специальная физическая подготовка
- техника и тактика игры;

Перечень основных упражнений	Дата проведения урока	
I Вводное занятие		
История развития . Правила игры и соревнований по теннису	2	
Влияние физических упражнений на организм человека. Закаливание и здоровье	2	
II Общая физическая подготовка	1	
Гимнастические упражнения	2	
Лёгкоатлетические упражнения	2	
Подвижные игры	2	
III Техническая подготовка	1	
Техника передвижения и стоек	2	
Техника приёма и передач мяча сверху	2	
Техника приёма мяча снизу	2	
Нижняя прямая подача	2	
Нападающие удары	2	
IV Тактическая подготовка	1	
Индивидуальные действия	2	
Групповые действия	2	
Командные действия	2	
Тактика защиты	2	
V Контрольные испытания и соревнования	1	
Итоговое занятие	2	

Келісемін
Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары
Айтуарова А.Т. 
«09» 08 2023 ж

Бекітемін
Ұлытау облысы білім басқармасы
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«Талап ауылының №14 жалпы білім беретін
мектебі» КММ директоры К.М.Тұлеубас
«09» 08 2023 ж 



3-4 «А» сыныптарына арналған
«ДОЙБЫ»
секциясының бағдарламасы

Түсінік хат

Ұсынылатын әдістемелік құралды әзірлеу және енгізу қажеттілігі арнайы мұқтаждықтарымен қажеттіліктері бар балалар көру мүшесі бұзылған балалар құрайтынына негізделген.

Көру патологиясы және ол түрткі болған ауытқулардың сан алуандығы әр балаға арналған білім беру қызметі үшін жағдай жасауды, жеке – оның қажеттіліктері мен резервті мүмкіндіктері, білім беру мазмұнының мектепке дейінгі балалар категориясы дамуының психикалық физикалық ерекшеліктеріне бағытталу есебімен жеке дара көзқарасты қажет етеді.

Көру мүшесі бұзылған балаларда объектілер арасында логикалық байланыстарды орнату қиындықтары анықталады. Нашар көретін балаларда ойлау іс-әрекетінің көрнекі-бейнелі және көрнекі-әрекет ету деңгейінің жеткіліксіз дамуы тән, ол нақты-түсінік ойлау дамуының ерекшелігімен анықталады.

Дамыту ойындары баланың танымдық қызығушылықтарын кеңейтуге, тәжірибешілік дағдыларға ие болуға, барлық сақталған анализаторларды белсендіруге мүмкіндік береді. Дамыту ойындарының бір түрі көру қабілетін дамытуға, көп сенсорлық өзара байланыстардың құрылуына, балалардың ойлау, адамгершілік тәрбиесінің қалыптасуына септігін тигізетін – дойбы ойыны. Дойбы балалардың бұзылған көру қызметін түзету құралы болып табылады: ойын барысында жалпы қызмет ету белсенділігі мен

ажырату сезімталдық көру жүйесі артады, бинокулярлық фиксация құрылып, көру-қозғалу қызметі жаттығады.

Дойбы – бұл бір мезгілде демалыс әрі спорт, әрі өнер. Біздің елімізде дойбы ойына үлкен атаққа ие, ережелері қарапайым және жалпыға қолжетімді. Массовость бойынша дойбы ойыны басқа спорт түрлері ішінен сегізінші орын алады. Бұл данышпан халық ойыны біздің тұрмысқа нық енді. Оның жасы 5 мың жастан кем емес. Интеллектуальдық спорт ретінде дойбы жалпы адамзат мәдениетінің бір бөлігі ретінде танылды. Швейцар психологы Жан Пиаже және бірқатар басқа ғалымдар балалардың дәл 3–12 жасында «ой-сөз», «ой-әрекет» механизмінің құрылатынын анықтаған. Осыған байланысты дойбы балалардың ойлау қабілеттерінің дамуында және көру мүшесі нашар балаларда ойлау қабілетін әрекет етумен бекітуде маңызы зор. Көру мүшесі нашар балалармен жасалған жұмыс тәжірибесі дойбы ойынының балалардың қызығушылықтарын еңсептіріп, көру қызметін, сонымен қатар мінез-құлықтың жақсы қасиеттерін бекітеді және дамытатынына дәлел.

Дойбы ойына балаларда тәртіптілік, ұқыптылық, мұқияттылық және логикалық ойлауға тәрбиелеуге көмектеседі. Бала-бақшадағы көру мүшесі нашар тәрбиеленушілердің ата-аналары балалардың дойбы ойынын ойнауда қызығушылықтарын танытады. Дойбы ойыны барысында балалар және үлкен адамдар қоршаған ортамен танысып, бала эмоциялары мен басқа да бірқатар рухани қасиеттерін (өзін-өзін ұстай білу, ойынның қалыптасқан жағдаят кезінде керек жүрісті талқылау) керек бағытта жаттықтырады. Ойын балаға шынайы өмірде де біз сақтауға мәжбүр ережелердің барын көрсетеді. Ойын барысында балалар ұжымы бірігіп, отбасы мүшелері эмоционалдық жақындасатыны аса маңызды. Осында біз ынтымақтастық туралы айтуға болады: бала-құрдастат, ата-ана-педагог.

Бірақ ата-аналар балаларға ойын үшін үнемі көңіл бөле алмайды. Мектепке дейінгі жастағы балаларға дойбы ойынын оқыту әдебиеттері жеткіліксіз. Әрине, оқытушылар және ата-аналар балаларға дойбы ойынын үйретеді, бірақ барлығы бір қателік жібереді: бірінші сабақтардан барлық дойбыларды орналастырып, жүрістерді көрсетеді. Нәтижесінде балалар ойынның негізгі ережелерін игереді: дойбылар мен билердің жүрістерін, бір немесе бірнеше дойбының соғуын, бірақ өз әрекеттерін бірнеше жүріс алға қарай ойластыра алмайды, дойбы тактасында бағдарларын түзу ұстай алмайды, диаграммаларды, партиялар комбинацияларын оқи алмайды. Қала және облыстың білім беру мекемелерінде дойбы ойыны бір реттік сипатта (топтағы жарыстар, бала-бақшаларда турнирлер). Сондықтан дойбы өнерінің негіздері бойынша бірізді және жоспарлы жұмыс үшін көру мүшесі бұзылған балалар үшін оқыту сабақтар циклін іске асыратын қосымша білім бағдарламасы қажет.

Мақсаты:

Дойбы ойынын үйрету барысында көру мүшесі бұзылған тәрбиеленушілер жеке тұлғасының интеллектуалдық және ерік-жігер әлеуетін ашу.

Міндеті

Білім беру:

дойбы ойынының техникасын оқыту;

балаларға дойбы ойыны теориясымен таныстыру;

Жазықтықта бағдар алу дағдысын оқыту.

Дамыту: көру қабілетін, көру қызметінің белсенді жаттығу кезінде көру-көңістік бағдарын дамыту;

Бағдарламаның мәні:

«Сикырлы дойбы» бағдарламасы балаларға дойбы ойынын үйрету

әдістемесін педагогикалық тәжірибе үрдісінде әзіленген мектепке дейінгі жастағы балалардың ойын мотивациясы негізінде қолдануды меңзейді. Бұл құралдың айрықша ерекшелігі «нөлден» бастайтын көру мүшесі бұзылған мектепке дейінгі жастағы балаларды дайындауға назарын аударту, дойбы ойынының негіздерін үйретуге бағдарлау болып табылады. Сонымен мектепке дейінгі жастағы балалардың жалпы мәдениетінің құрылуына және дойбы ойынына интеллектуалдық демалыс ретінде қызығушылықтарын дамытуға, көру қабілетінің, әлеуметтік сәттілікті, оқу әрекеті алғышарттарының құрылуын, мектепке дейінгі жастағы балалардың бала-бақша түлектеріне қойылға мемлекеттік талаптарына сәйкес денсаулықтарының сақталуын

қамтамасыз ететін интегративтік қасиеттерінің дамуына бағытталады. Бағдарламаның тақырыптық жоспарының мазмұндық байланысы педагогқа тәрбие-білім беру міндеттерін (жеке қабілеттері мен қызығушылықтарын қанағаттандыру, заманауи

әлемде табысты әлеуеттану үшін танымдық қабілеттерін дамыту) шешу кезінде білім беру мазмұнын құруға септігін тигізеді, бұл баланың жеке тұлғасының танымдық, эмоционалдық және тәжірибешілік саласын бірыңғай дамытуға мүмкіндік береді.

Қосымшаға дойбы ойнау дағдысын құру диагностика кестесі, ата-аналар сауалнамасы, сабақтардың болжалды тақырыптары (ұсынылатын), балаларға дойбы ойынын оқыту, тәжірибешілік бөліммен бекітілетін материалдар блогы кіреді. Тәжірибешілік сабақтар – дидактикалық ойындар балалардың көру мүшесінің, логикалық ойлау қабілетінің, жадының, сөйлеу мәнерінің, мұқияттылығының, талдау, жалпылау және шешім шығару дағдысының дамуына септігін тигізеді. Сабақтар мен ойын-сауықтардың болжалды сценарийлері кез келген тақырыпқа жазылған жеке сценарийлер әзірлеу үшін қажет болуы мүмкін.

Тақырыптық күнтізбелік жоспары.

Секцияның түрі : Дойбы

Пәні: Дене шынықтыру

	Өтілетін сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Өтілетін мерзімі
1	Ойын ережелері ойын тарихы	1 сағ	
2	Ойын ережелері ойын тарихы	1 сағ	
3	Екі жақты ойын	1 сағ	
4	Ойын жүрісінің әдіс тәсілдерін үйрету	1 сағ	
5	Екі жақты ойын	1 сағ	
6	Ойын барысында қорғана білуді үрету	1 сағ	
7	Екі жақты ойын	1 сағ	
8	Ойын кезінде бір жүріспен шек қоюды үйрену	1 сағ	
9	Екі жақты ойын	1 сағ	
10	Ойын кезінде екі жүріспен шек қоюды үйрену	1 сағ	
11	Екі жақты ойын	1 сағ	
12	Оң жақ сол жақ қорғаныс қоя білу	1 сағ	
13	Екі жақты ойын	1 сағ	
14	Шабуыл жасау тактикасын үйрену	1 сағ	
15	Екі жақты ойын	1 сағ	
16	Есептеу жолдары	1 сағ	
17	Екі жақты ойын	1 сағ	
18	Алға шығу дамқаға шығу	1 сағ	
19	Екі жақты ойын	1 сағ	
20	Дамқаға шығу қалай іске асуын жат үйрену	1 сағ	
21	Дамқаға шығу қалай іске асуын жат үйрену	1 сағ	
22	Екі жақты ойын	1 сағ	
23	Жүріс кезінде екі тас жеуді үйрену	1 сағ	
24	Екі жақты ойын	1 сағ	
25	Жүріс кезінде үш тас жеуді үйрену	1 сағ	
26	Екі жақты ойын	1 сағ	
27	Екі жақты ойын жарысын өткізу	1 сағ	
28	Қайталау жаттығуларын өткізу	1 сағ	
29	Екі жақты ойын	1 сағ	
30	Жүрістерді қайталау жаттығу	1 сағ	
31	Екі жақты ойын	1 сағ	
32	Жылдамдыққа уақытқа ойнау	1 сағ	
33	Екі жақты ойын	1 сағ	
34	Топқа команда бойынша жарысу	1 сағ	

Секция жетекшісі:

Аубакиров М.М.

Келісемін
Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары
Айтуарова А.Т.
«13» 12 2023 ж

Бекітемін
Ұлытау облысы білім басқармасы
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«Талап ауылының №14 жалпы білім беретін
мектебі» КММ директоры К.М.Түлеубаев
«13» 12 2023 ж



Келісім

6/7/11 «А» сыныптарына арналған
«ШАХМАТ»
секциясының бағдарламасы

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойлдарын шоғырландыруына, туған жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді.

Шахмат – екі тұлғаның көрнекі түрде сайысу түрі. Ол бізге адамның шығармашылық дәрежесін анықтауға қажет. Шахмат ойнаушының үнемі жетілдірілуінен, жүйелі түрде дайындық сағаттарын жүргізуден кейін нәтиже күтуге болады. Сонымен қатар шахматты үйретудегі жетілдірушының шығармашылық деңгейінің жоғары болуы қажет.

Бағдарлама:

Авторлық бағдарлама мемлекеттік стандартқа сүйене отырып жазылды. Осы бағдарлама сабақтап тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілдірілуі мен тәрбиесіне бағытталады.

Мақсаты:

Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді.

Міндеттері:

Оқушылардың логикалық ойлау әлемі мен бейнелеп ойлаудың сұлулығын бойлатып, қоршаған орта туралы елесін кеңейту.

Күтілетін нәтиже:

Жаттығу ойындарында, мектепшілік, аудандық шахмат сайыстарына қатысуында.

Аңдау хат:

Бағдарламаның өзектілігі мектептегі оқушыларға педагогика жағынан тәрбиелік мәні зор екендігі атап көрсетілді.

Бағдарламаның негізгі мақсаты:

Шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Міндеттері:

1. Шахматтың шығу тарихымен таныстыру, ойын ережелерін үйрету, оқушыларға шахмат ойы туралы теориялық білім беру, сайыстар өткізу ережелерімен таныстыру.
2. Тұлғаның логикалық ойлауын, есте сақтауын, орнықтылығын жаңа басқа да жағымды қасиеттерін жетілдіру.
3. Айналасына ұқыптылықпен қарау, жеке қасиеттерін жетілдіруге ұмтылдыру, өзін тәртіпке салуға тәрбиелеу, еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге.

Бағдарламаның нәтижесі мен қорытындысы:

1. Әр жеке тұлға өзіндік ерекшеліктерін көрсете біледі, басқада қырынан ашыла біледі, Әрі төзімдік, шыдамдылық сол сияқты рухани адами қасиеттерін дамыта түседі.
2. Жарыс кезінде ешқандай тәртіп бұзылмайды. Оқушылардың пәнді игеруімен қатар ұжымда жұмысана білуі қалыптасады.

ТАҚЫРЫПТЫҚ КҮНТІЗБЕ ЖОСПАРЫ

Үйірменің түрі: Шахмат

Сынып: 6/7/11

Пәні: Дене шынықтыру

№	Сабақ тақырыбы	Сағат сапы	Күні Айы	Уақыты
I тоқсан				
1	Шахмат- спорт, ғылым, өнер даму тарихы, жалпы ережелері	1		
2	Жеке оқытулар.	1		
3	Шахмат ойнау ережелері, шахмат күресінің ерекшеліктері.	1		
4	Жеке оқытулар.	1		
5	Шахмат партиясы, дебют, миттельшпиль, эндшпиль.	1		
6	Жеке оқытулар.	1		
7	Шахмат фигуралары, жүрістері.	1		
8	Жеке оқытулар.	1		
9	Пешкамен жүріс, ойнау ережесі.	1		
II тоқсан				
10	Жеке оқытулар.	1		
11	Патшамен (Король) жүріс, ойнау ережесі.	1		
12	Жеке оқытулар.	1		
13	Ұзырмен (Ферзь) жүріс, ойнау ережесі.	1		
14	Жеке оқытулар.	1		
15	Пілмен (Слон) жүріс, ойнау ережесі.	1		
16	Жеке оқытулар.	1		
III тоқсан				
17	Жеке оқытулар.	1		
18	Атпен (Конь) жүріс, ойнау ережесі.	1		
19	Жеке оқытулар.	1		
20	Турамен (Ладья) жүріс, ойнау ережесі.	1		
21	Жеке оқытулар.	1		
22	Шахмат тақтасында фигуралардың қызыметі.	1		
23	Жеке оқытулар.	1		
24	Фигуралармен ойнау.	1		
25	Шахмат тактикасы.	1		
26	Жеке оқытулар.	1		
IV тоқсан				
27	Шахмат стратегиясы.	1		
28	Жеке оқытулар.	1		
29	Шахмат композициясы.	1		
30	Жеке оқытулар.	1		
31	Шахмат миниатюрасы.	1		
32	Жеке оқытулар.	1		
33	Мат қоюдың қарапайым схемасы.	1		
34	Қортынды сағат.	1		

Мүғалімнің аты-жөні:

М.М.Аубакиров

Келісемін
Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары
Айтуарова А.Т. 
«19» 08 2023 ж

Бекітемін
Ұлытау облысы білім басқармасы
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«Талап ауылының №14 жалпы білім беретін
мектебі» КММ директоры К.М. Ғұлаубаев
«19» 08 2023 ж 



5 «А» сыныбына арналған
«ФУТБОЛ»
секциясының бағдарламасы

Футбол үйірмесінің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты :

өз денсаулығына ықтиярлықпен қарау, оны нығайту мен ұзақ мерзім сақтай білу қажеттілігін тәрбиелеу, физикалық және психикалық қасиеттерінің толық дамуын, салауатты өмір салтын ұйымдастыруда дене тәрбиесі құралдарын шығармашылықпен қолдану.

Оқыту міндеттері:

- ✓ денсаулықты нығайту, ағзаның қызметтік мүмкіндіктерін арттыру және негізгі физикалық (дене) қасиеттерін дамыту;
- ✓ базалық спорт түрлерінің техникалық-тактикалық іс-қимыл әдістерін жетілдіру;
- ✓ денсаулығын ұзақ мерзім сақтау және нығайту қажеттілігіне, өз денсаулығына ықтиярлықпен қарауға тәрбиелеу;
- ✓ дене шынықтыру және спорт туралы, олардың тарихы, қазіргі дамуы мен салауатты өмір салтын қалыптастырудағы рөлі туралы білімдерін шыңдау;
- ✓ тұлғаны оң қасиеттерге тәрбиелеу, оқу және жарыс әрекеттерінде ұжымдық іс-қимыл мен ынтымақтастық межелерін сақтау.

Пән бойынша оқу жүктемесі: жылына 36 сағат, аптасына 1 сағат.

№ Отілетін сабақтың тақырыбы.	Сағат саны. Отілетін мерзімі	
1 Қ.Р футболдың дамуы	1	
2 Футболдың шығу тарихы	1	
3 Футбол ойынына қойылатын гигиеналық талаптар	1	
4 Техника қауіпсіздік ережелерін сақтау	1	
5 Ойынның негізгі ережелері	1	
6 Ойыншының тұрысы	1	
7 Алаңда бір-біріне пас беріп ойнау	1	
8 Алаңда кедергілер арасымен допты алып жүру	1	
9 Ауыттан допты тастап үйрену	1	
10 Айып добын тебуді үйрену	1	
11 Доппен алдап өту тәсілдері	1	
12 Допты тоқтату тәсілдері	1	
13 Аяқ ұшымен тебу	1	
14 Өкшемен тебу	1	
15 Допты баспен ұру түрлері	1	
16 Шекемен ұру	1	
17 Секіріп шекемен ұру	1	
18 Баспен ұру	1	
19 Допты қақпаға дұрыс бағыттау	1	
20 Допты тартып алу тәсілдері	1	
21 Допты тоқтату тәсілдері	1	
22 Допты алып жүру тәсілдері	1	
23 Қақпашының ойыны	1	
24 Допты қағып алу	1	
25 Допты ұрып жіберу	1	
26 Допты бағаннан асырып жіберу	1	
27 Қорғаушылардың міндеті	1	
28 Қорғаушының жеке әрекеті	1	
29 Шабуылшының міндеті	1	
30 Топ – топ болып шабуылға шығу	1	
31 Командалық әрекет	1	
32 Жеке әрекет	1	
33 Айып добын дұрыс орындау	1	
34 Қақпашының допты ойынға қосуы	1	
35 Ойын стратегиясын құрудағы дағдыны дамыту. Екі жақты ойын	1	
36 Ойын стратегиясын құрудағы дағдыны дамыту. Екі жақты ойын	1	

Балалар мен Жасөспірімдер шығармашылық орталығындағы
үйірмелерге қамтылған оқушылар тізімі және сабақ кестесі
2023-2024о.ж.

	Домбыра Дс - Бс - 9.30-11.00 Дс - Бс - 15.00-16.30	Вокал Дс - 11.00 -12.30 Дс - 16.30 -18.00	Театр Бс - 11.00 -12.30 Бс - 16.30 -18.00	
Даярық 1 – ауысым		1.Мұханбетәлі Амандық		5 жас
1 «А» 1 – ауысым	1.Дулатов Нұрислам	2.Абдраш М. 3.Сакенов Р.		6 жас.
2 «А» 2 - ауысым	2.Ақан Айханым 3.Төлеубек Азиз 4.ТюлюбаеваА. 5.ШотайДілназ 6.Жұмағұл Батырлан.	4.Даулетбаков А. 5.Қанат Ә. 6.ТюлюбаеваА. 7. Шотай Д.	1.Ақан А. 2.Шотай Д. 3.ТюлюбаеваА.	7 жас
3 «А» 2 - ауысым	7.Айтпай Нұрсұлтан. 8..Бакытжанқызы Аянұр 9..Бауржан Н. 10.МұханбетәліӘ 11.Наурызбай З. 12.Наурызбай И. 13. Есмұханова Зере 14.Сәкенов Тобақабыл	8.Бакытжанқызы Аянұр 9.Мұханбетәлі Әдемі	4.Бакытжанқызы Аянұр	8 жас.
4 «А» 1- ауысым	15. Абдраш Каусар 16.ТанқыбаеваА. 17. Асылбек М.	10.Ағайдаров Б	5.Ағайдаров Б 6.Ақан М. 7.Асылбек М 8.Төлеубек Е.	9 жас.
5 «А» 2 - ауысым.	18.Абдраш М. 19.Есмұханова К 20.Амангелді Рахат		9.Мұратбек Б.	10 жас.
6 «А» 2 - ауысым	21.Жұмағұлова Жаным	11.Айтбай А. 12.Мұханбетәлі К.	10.Өндіріс С.	11 жас.
8 «А» 1 - ауысым	22.Амангельдинова Улжан 23.Ахмедиева Сағыныш 24.Молдакаир Саян Барлығы: 24		11.Айтуаров Мадияр 12.Алайдар Бағдәулет Барлығы: 12	13 жас. Жалпы саны: 48
Жетекші :Тлемисова Дина Амантаевна				

«Домбыра» үйірмесіне қамтылған оқушылар тізімі

2023-2024 оқу жылы

[illegible]

«Театр» үйірмесіне қамтылған оқушылар тізімі

2023-2024 оқу жылы

[illegible]

«Вокал» үйірмесіне қамтылған оқушылар тізімі
2023-2024 оқу жылы

[illegible]